

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Videken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— május 11.

(Orfeum évadja.) Következik az orfeumok évadja. A ki a színházban nem pazarolhat ezüst koszorukat, virágállványokat, pazar erkölcsű divákat tekinthet olyan virágoknak, a kiket pezsgővel kell locsolni, hogy leszakasztva is virágozzanak. Debrecen holtidényét is nem egy, de több Orfeum fogja galvanizálni, több vendéglő udvarán készítik már a korcsma-udvar ex Muzsájának való sátorokat. Csupa nemzetköziség, csupa német és lengyelzsidó-gajdolás árad majd azokról, mintha ugyanekkor nem is a nemzeti szellem fellendülésének évadjába hajoltunk volna. — Ha már muszáj, hát legyenek orfeumok is; vannak emberek, a kik ilyesmi nélkül el sem lehetnek. — Mi annak a vendé lősegek nyújtjuk a pálmát, a kinek daltársulata a legmagyarosabb lesz. Csodáljuk, hogy eddig nem találta föl magát egyikük sem, holott haamagát „Tulipán daltársulatnak” nevezné el, akkor az ő truppja lenne a legnépszerűbb. Ajánljuk az eszmét megfontolásra — ingyen szolgálunk vele!

(A fagyos szentek.) A három fagyos szent immár beköszöntött. Holnap, szombaton tartja bevonulását a derék Pongrác. Mintha őket is valami jótékony paktum vonta volna a körébe: semmiféle fagyos hajlamokat nem sejtetnek, de sőt nagyon is biztató módon, vidám verőfénytel köszöntenek be. Adja ég,

hogy ne okozzanak kárt a magyarok vetésében (és számvetésében) sem a kalendáriumi, sem pedig a bécsi fagyos szentek!

(Tiszáék és a koalíció.) — Tisztelt szabadelvű urak, mennyiért támogatnák önök a koalíció nemzeti törekvéseit?

— Hogy merik azt kérdeni, hogy „mennyiért”? Nem vagyunk mi olyanok! — De ha mégis olyanok lennénk, akkor mit kapnánk? . . .

Komoly szó.

— május 11.

A XIX. század 60-as évei régi iskolájában nőttem fel, hol azt tanították, mikép oly kevesen vagyunk, hogy még a kövekből is magyar embert kellene formálnunk. Még az apagyilkosnak is kegyelem kell, oly elenyészően csekély a számunk . . .

Nap-nap után kapjuk a szomoru hirdásokat a magyarországi kivándorlásról, mely egyes vidékeken igazán ijesztő mérvet öltött. Tul a dunai megyékből veszünk újabb hírt a kivándorlás oly mérvéről, mely ha így halad, hamarosan kivesz a földet művelő dolgos munkáskéz. Szegszádról írják:

„Valóban elszomorító, hogy minden erélyes intézkedés dacára is egyre fogy Tolnavármegye s a velük baranyamegyei járások lakossága a nagyarányu

kivándorlások által. Hiteles kimutatás szerint az elmúlt év november havában 544, december havában 614 és január első felében 231 utlevél adatott ki és pedig legtöbb Németországba (Pozenbe) és Amerikába. Németországba e két és fél hónap alatt 842 és Amerikába 547 javakorbéli ember vándorolt. Zalaegerszegről, Szombathelyről, Veszprémből és Székesfehérvárról is kaptunk értesítést, melyszerint Zala-, Vas-, Veszprém- és Fejérmegyékből is tömegesen vándorolnak ki az emberek Amerikába, mig Sopron- és Mosonmegyékből a családok százai kelnek egyszerre utra, leginkább Pozenbe és egy kis részük Amerikába, hogy soha többé vissza ne térjenek Magyarországra, miután itt mindenüket eladták s végleg ott künn akarnak letelepedni.”

Különösen elszomorító a tudósítás azon része, amely Zalamegyére vonatkozik s amely így hangzik:

„Mig a mult év elején csak egyes fiatal emberekre szorított a kivándorlás, most már annyiban is tetemesen fokozódott, hogy egész családok keresnek új hazát s miután Kanadába folytonos a csábítás, biztosan várhatjuk az újabb rajok utrakelését, különösen a mostani téli időszakban, amidőn ugyanis munkaszünetelés van és hogy ezeket sohasem látjuk többé viszont. Oly nagy arányt öltött már a kivándorlás az

Jegyzetek.

CIX.

Mosolygj szeliden, sétatömben
Ha látsz borogni gyermeket,
Szólítsd vidáman, hő verőfényt
Hintsen reá tekinteted.

A zord tekintet elriasztja,
Letörli ajka mosolyát . . .
Mit férjen ily korán szívéhez
A döbbenés, gyanú s a vád?

Ha nincs rózsád, piros gyümölcsöd —
Mosolyod lássa a szegény,
Az elgyötört kicsinyke lénynek
Egy mosoly is jótétemény.

Tanyája tán a gyász világa,
Sivár nyomor, gond, gyűlölet . . .
Keresni fog, jó idegen, ha
Küszik a zord föllegek.

Simítsd a fürtjét, gyöngye szíve
Érezze, hogy van szeretet,
A gyermek filozófiája
Hadd súgja — jók az emberek!

Gáspár Imre.

Ujkori don juan.

— Irta: Molnár Gyula. —

A „Szabadság” eredeti tárcája.

Halk félénk kopogtatás . . .
Belülről eszenő férfihang kiáltja: . . .
„Szabad!” Az ajtó megnyílik s egy sűrűn
lefátyolozott hölgy lép az elegáns garcon-
szobába.

Benkey (28 éves, szőke fiatalember,
világoskék szemekkel, puha nőies vonások-
kal, ruházat, nyakkendő-csokor, testtartás
kifogástalan divathősré vall. A hölgy elé
siet és magánkívüli örömet árul el: (Ab . . .
Klotild! . . . hisz ez lehetetlen . . . (Csó-
kolja lázas hűvvel a hölgy keztyűs kezét)
Istenem . . . hisz ez olyan boldogság, ami
lyet legmerészebb álmaimban sem reméltem.

Klotild (24 éves, magas karcsú alak,
acélkék szemek, melyekből elszántság sugár-
zik ki, az arcán melancholikus komolyság.
Lassan leteszi fátyolát, kalapját, keztyűit s
a tükrör elé állva igazgatja haját, miközben
egy némével a fáradt-rezignác ónak felelget
Benkeynek :) Ugyan! Hát nem is remélte . . .
pedig hónapok óta egyebet se tesz, mint kér
. . . könyörög . . . Az igaz hogy nem ígér-
tem meg . . . De látja . . . a könyörgésnek
végre mégis meg lett a kívánt eredménye . . .
Nos? Nem örül? Mégcsak nem is örül úgy
amint vártam volna . . .

Benkey (Átöleli, magához vonja és csó-
kolgatja nyakát és haját). Ne . . . Ne mondja
drága Klotildom, hogy nem örülök . . . olyan

boldog vagyok . . . nem találom szavakat se
annak a kifejezésére, amit érzek . . . Ez va-
lami észbontó boldogság . . . szinte csodá-
latos, hogy ilyenkor az ember gondolkozni
is tud . . .

Klotild (Szeliden ajkára tapasztja kezét)
Hagyja a frázisokat . . . Maguk férfiak azt
hiszik, hogy a nagy áldozatért, melyet egy
férjes asszony hoz szerelmének, frázisokkal
kell fizetniük . . . Nem barátom! (Ledől
egy kerévetre s mélabus tekintettel mered
maga elé). Ha lelkembe látna . . . egészen
más gondolatai támadnának . . .

Benkey (letérdel lábai elé s átöleli tér-
deit). Támadhatnak-e más gondolataim, Klo-
tild, mint hogy imádom . . . annyira imá-
dom, hogy ki sem tudom mondani.

Klotild. Hiszen . . . annyiszor esküdte,
hogy végre hinnem kell. Ezéül itt lehet-
nék-e? És még sem volt könnyű idejőnnöm
. . . Istenem! annyi rossz asszony van a
világon, akik jókedvűen robannak a szere-
lem bűneibe . . . hogy van az, hogy én
annyit szenvedek? E pillanatban is remegek
egész testemben . . .

Benkey (fájdalmas sóhajjal). Megbánta,
hogy idejött?

Klotild: Nem! Hazudnám, ha azt mon-
danám . . . Nem bántam meg. Jobban mondvá,
nem tudtam tovább küzdeni magam ellen . . .
(feje lehanyatlik keblére s szeméből nagy
könyvessepek hullanak alá). Most talán meg-
értette . . .

Benkey: (Leesókolja a könyveket.) Drága
Klotildom! Ne sirjon . . . Szeretjük egymást

utolsó két és fél hónapban, hogy a tavaszi munkák megkezdésekor a munkáskéz hiánya következtében pusztulás fenyegeti a zalai szőlőtermelést, sőt a megye egész mezőgazdaságát is.

A felvidékről is csak elszomorító tudósítások érkeznek lapunkhoz. Így például Turócszentmártonból, Lőcséről, Eperjesről kapjuk a következő híreket:

„A téli idő beálltával, amidőn itt a felvidéken minden munka szünetel, a lakosság munkabíró férfinépe összecsomagolja néhány rongyát s utnak indul Amerikába. Így Turócsmegyéből november elseje óta máig 3119, Szepesmegyéből 3631, Sárosmegyéből 2458 ember költözött Amerikába. Sárosmegyében pláne alig van odahaza munkabíró férfi s a tavaszi munkákat asszonyoknak s gyermekeknek kell úgy, ahogy elvégezni. Zemplénből az utolsó két és fél hónap alatt 4300, Abaujtornamegyéből 2940, Máramarosból és pedig a huszti, técsői, taracközi, máramarosszigeti és körösmezői járásokból több mint 4000 lélek vándorolt Amerikába. Ungmegyéből is több, mint 2600 lélek vándorolt Amerikába s ami a legnagyobb haj, a fajmagyar nagykaposi és szobranci járások lakossága is kezébe vette a vándorbotot.

Még elszomorítóbbak az adatok, melyek Torontál-, Bács-, Temes- és Aradmegyék kivándorlásairól számolnak be. Így a Kanaánnak nevezett Bácsmegyéből két és fél hónap alatt 5930 és Torontálból 5746 egyén vándorolt Amerikába, míg Temesmegyéből és Aradmegye német és magyarajku lakosságából 3938 ember költözött el részint Pozenbe, részint pedig Amerikába — meggazdagodni, ahogy ők maguk mondogatták. Fenti hiradásainkkal kapcsolatban itt említjük meg, hogy newyorki jelentés szerint az Egyesült-Államok területére nap-nap után csak úgy özönlik a nép. Az európai hajótársulatok nem győzik a kivándorlókat

szállítását s van hét, hogy tizenötezer kivándorló lép Amerika partjaira s ezeknek nagyobb fele magyar alattvaló.

Ezzel az óriási számu kivándorlással szemben pedig a visszavándorlás alig számbavehető. Így Brémán át visszaérkezett 359, Hamburgon keresztül 263 egyén. Összesen tehát 1271 magyar alattvaló, akiknek mindegyike átlagosan 1300 koronát hozott haza magával megtakarított keresetéből öt évi távolléte után.

Ezt pedig a legélesebb állásponton küzdő Pesti Hírlap közli (1906. január 25). Nem teszek hozzá semmi kommentárt, de érdemes arra, hogy álljunk meg egy komoly szóra.

Egy bizonyos, az t. i., hogy a magyar elemet az áldatlan harc alatt fogyasztja a tömegnyomor, az alkoholizmus s a kivándorlás . . .

Az új korszak feladata legyen, hogy Magyarországot oly tanyának tekintsék polgárai, amelyben lakni jó s amelyből kivándorolni kár, abba visszavándorolni ellenben kívánatos!

Uj vezérlőbizottság.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 11.

Határozottan téves egynemely lapnak az az értesülése, mintha a vezérlőbizottság fenmaradása még elintézetlen kérdés volna. Mint igen jó helyről értesülünk, a miniszterelnök Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterrel, a függetlenségi párt elnökével már megállapodott abban, hogy a vezérlőbizottság fenmarad. A vezérlőbizottság megalakulásának formájára és betöltendő hivatására nézve tegnap beható tanácskozás folyt a miniszterelnökségen Wekerle Sándor dr., Andrássy Gyula gróf és Polónyi Géza miniszterek közt. Hogy mielő megállapodásra jutottak, nem tudni; a függetlenségi párton az az óhaj, hogy a vezérlőbizottság a

szövetkezett pártok közös ügyeit intézze, egymás jogait a koalícióban érvényesítse s mindenek fölött legyen egy olyan szerv, amely a koalíciónak megadja a koalíciós jellegét.

(A főrendiház elnöksége.)

Biztos forrásból értesítenek arról, hogy Ő Felsége gróf Dessewffy Aurélt nevezi ki a főrendiház elnökévé. Dessewffy Auréll gróf az O. M. G. E. elnöke; jelenleg méltán tekintetű a magyar agráriusok vezéréül. Politikai jellemének kiváló függetlensége, egyéniségének sulya kiváltképen predestinálja ez állásra Dessewffy grótot. Dessewffy gróf (a mint jelentik) hajlandó a diszes közjogi állás elfoglalására.

(Széchenyi cáfol.)

(Bud. Tud.) Több lap Széchenyi Béla gróf koronásról nevezi meg a főrendiház leendő elnökéül. Értesülésünk szerint a koronaőr neve csak tévedésből kerülhetett a jelöltek sorába.

(Nem lesz vezérlőbizottság.)

Azon kérdéssel, hogy fentartassék-e továbbra is, vagy nem az ellenzéki pártok vezérlőbizottsága, ma foglalkozott a minisztertanács a miniszterelnökségen. Wekerle miniszterelnök és gróf Andrássy Gyula hir szerint ellenzik a vezérlőbizottság fentartását. Szerintök az csupán a törvénytelen kormányok működésének ellenőrzésére s az alkotmányos rend helyreállítása végett alakult meg, a törvényes rend helyreálltával pedig szükség arra nincsen. A kik viszont a vezérlő bizottság fentartását óhajtják, úgy érvelnek, hogy minden pártnak volt intéző bizottsága, még hogyha kormányon is volt, mint p. o. a szabadelpvűpártnak, így tehát a koalíciónak is szüksége van arra, a míg szövetsége fel nem bomlik. Legalább addig, a míg az új törvényes állapot tökéletesen meg nem szilárdul.

... Énnyi az egész . . . Őnt balsorsa egy durva és szivtelen férjjel kötötte össze . . . akit nem szerethet . . . Miért kellene egy egész életet keresztüli szenvednie? Szeretjük egymást . . . Nos! Ez az a szörnyűségös bűn . . . De isten előtt bizonyára nem az... Higgye el.

Klotild (elszántan.) Csalás és árulás . . . Tudom . . . és mégis elkövettem . . . Nyitott szemekkel tudatában annak, amit teszek rohantam az örvénybe. Még csak az sem enyhíti gonoszságomat, hogy a következményekkel nem vagyok eléggé tisztában. Mindent tudok, mindent előre látok . . .

Benkey: Ugyan Klotild mire való magát rémképekkel gyötörni . . . (Egészen magához vonja s csókolja ajkát, kezét.)

Klotild (nyugodtan.) Nem magam miatt . . . Én már semmitől sem félek! Pedig nem kevesebb az, ami rám vár, mint a szegyen . . . a gyalázat . . . azt is mondhatnám: a halál.

Benkey (belső borzongással.) Különös kedvtelés ilyenkor a halálra gondolni. Tudja meg édes Klotild, ha minden tiltott szerelemért — halálra kéne lakolni: akkor a világ már rég kihalt planéta volna . . . De lássuk csak. Hát hol itt a veszély? Nemde az bizonyos, hogy soha senki sem fogja meg tudni! Olyan titok az, amelyet senki emberfia se fog soha megismerni! Erre esküszöm!

Klotild: Hiszek magának! Mi bizonyára nem fogjuk elárulni titkunkat . . . De azért a veszedelem örökké ott lebeg a fejünk fö-

lött . . . S ez a legborzasztóbb ebben, ami magát érheti . . . magáért reszketek én, nem magamért. (Szomorú félelemmel öleli át, mintha csak védeni akarná.)

Benkey: (Kissé nyugtalanul.) Mit akar ezzel mondani? Engem félt? És vajjon mitől!

Klotild: Oh, tudom hogy bátor . . . sőt — talán vakmerő is! De éppen ezért . . . kész volna életre-halálra megverekedni értelmem ügy-e? Ebben elég veszély rejlik . . . Csak hogy ennél sokkal rettentőbb következményektől tartok . . . (Összeborzong és eltakarja arcát két kezével.)

Benkey (Mehökkenve): Hát ugyan mit tehetne a férje egyebet, mint hogy provokálna? Ettől pedig nem ijedünk meg!

Klotild: Ó durva és brutális . . . a szenvedély első pillanatában féktelen haraggal ront az egész világra! . . . Olyan ember, aki egész életén át szabad ég alatt vadászattal tölti idejét, nem igen fontolgat és latolgat . . . Ha megtudná, hogy elárultam: habozás nélkül megölné engem, megölné önt is.

Benkey (kitörő nyugtalansággal): Te hát még csak nem is lovagias ember?! Lehet e szeretni ilyen férjet (Tétován tekint maga körül) Kedves Klotild remélem elég óvatos volt?

Klotild (tompán). Épen ez az . . . Ugy éreztem magam, mintha félőrlött lennék. Ide jöttem . . . valami úgy vonzott . . . talán maga a bűn . . . a hátam mögött pedig mintha valaki egész ideig követett volna . . . és én nem mertem hátratekinteni.

Benkey (nyugtalanul). Várjuk csak . . . Hogy is történt? (Óráját nézi) Most hat óra . . . ilyenkor a férje a kaszinóban szokott lenni? Nemde?

Klotild: Talán . . . Azt hiszem . . .

Benkey: És Ön? Alighanem kiment volna a jégre.

Klotild: Nővéremnek megígértem . . . Kérdezni fogja, hol jártam? . . . De majd csak kitalálok valamit.

Benkey (Kissé megnyugodva): No látja és mégis fölösleges aggodalmakkal van tele. Nevetnem kell a maga féltékenysége fölött. . . De most már . . . ebből elég ennyi . . . Feledjük el . . . Feledjünk el mindent. . . Ne is gondoljunk egyébre, mint szerelmünkre. (Atóleli nyakát, miközben idegesen babrál a kapesok körül.)

Klotild (gyengéden ellenkezik): Most már egész világosan emlékszem. Mikor elindultam hazulról — különös dolog történt velem . . . valaki utánam jött . . . egy ismeretlen férfi, aki mélyen arcomba tekintett . . . azután elmaradt mögöttem s nyomon követett. Nem tudom miért, de úgy rémlik, hogy ez a titokteljes férfi valami felfogadott kém csupán . . . Talán a férjem . . . lehet, hogy gyanut táplál . . .

Benkey (Elsápadva): Ez egészen úgy hangzik, mintha a férje deaktívet állított volna a háta mögé. . . Ugy látszik ettől az embertől minden kitélik. (Fölugrik s néhány lépést tesz le-föl a szobában). De hát annyira féltékeny a tisztelt férje ura. — Hisz erről sohase szölt nekem.

(Polónyi ungvári mandátuma.)

Kossuth a mai nap folyamán táviratot intézett az ungvári függetlenségi párthoz, hogy az esetben, ha Polónyi nem tartaná meg a mandátumot, úgy Visontai Somát ajánlja megválasztani képviselőjüknek. Az ungvári függetlenségipárt az ajánlatot elfogadta.

(Magyar címer a hadi hajókon.)

A hadügyminiszterium — hír szerint — leiratot intézett az összes haditengerészeti hatóságokhoz melyben elrendelte, hogy az oszták magyar hadiflotta összes hajóin az osztrák címer mellett, a magyar címer is alkalmaztassék.

Zászlóbontás.

(Cikksorozat.)

— május 11.

(I.) A béke ugynevezett áldásai ma már minden vonalon érezhetők. A sajtónak az utóbbi nehéz idejét elfoglalta az a lázadó küzdelem, a melyet a letűnt malom ellen kellett folytatnia s ezért az aktuális politika mellett elhanyagolta a helyi érdekek kellő megvilágítását, alapos megvédelmzését.

A hiba odiuma áthárul ugyan azokra, akik az átkos — haladó — rendszer megteremtői valának, de némiképen érne minket is, ha most, a midőn az ideges türelmetlenség véget ért, — nem fordítanánk kellő gondot a közigazgatási gépezet működésére és az ellenőrzés felelősséges szerepét könnyedén és lelkiismeretlenül elhárítanánk magunktól.

Dabrecen törvényhatósági életének — kezdhetjük midjárt ezen, — gyökeres átalakulásra van szüksége. Egészséges eszmeáramlat lendíthet csak valamit a gépezet lanyha működésén s a kor szelleméből megérthető irányzat elfogadása eredményezhet csak értékes sikereket.

A mai állapot mellett lehetetlenségnek tartjuk, hogy a város fejlődése helyes mederbe terelhető legyen.

Az ügyek vezetésére hivatott tanács-

nak mindenféle reformeszméjével, — ha ugyan ilyeneket táplál, — avagy azoknak, a kik reformeszméket szeretnének érvényesíteni, — minden alkalommal küzdeniök kell a legnagyobb vehemenciával azok ellen, akik különféle szemüvegeken keresztül tekintik a dolgokat és legtöbbször az önös érdek serpenyőjére pislantva, megakadályozzák azt is, ami a város fejlődése szempontjából üdvös és egészséges.

Nem akarunk hivatkozni sem pártokra, sem egyénekre. Ellenben már ezen bevezető közleményünkkel kifejezést szándékszunk adni azon meggyőződésünknek, hogy az új politikai éra hasonlóképen új eszmeáramlatot új pártkereteket kell, hogy teremtsen a törvényhatósági bizottság tagjai között is.

Mi nem vagyunk ellenségei senkinek és semminek. De megingathatlan meggyőződéssel valljuk, hogy a törvényhatósági bizottság mai nyilvános formájában a város fejlődése által megkívánt kellekkel abszolúte nem rendelkezik.

Ezt pontról-pontra be is bizonyítjuk...

Az idyll vége.**Lujza hercegnő férjhez megy.**

(Saját tudósítónktól.)

— május 11.

Lujza toszkányi hercegnő, a száz király elvált felesége, akinek Gironnal való szökése annak idején oly nagy feltűnést keltett, jelenleg Flórencében él leánykájával.

A hercegnő nemrégiben lesett kerékpárjáról és súlyosan megsebesült, úgy hogy több hétig ágyban kellett fekdünie. Ekkor az olasz lapok azt írták, hogy Guicciardini gróf olasz külügyminiszter a baleset hírére azonnal Flórencébe sietett a hercegnő látogatására.

Ez a hír akkor nem keltett nagyobb feltűnést, de beavatottak már akkor tudták, hogy a grófot nem tisztán a barátság kötelei fűzik a hercegnőhöz.

Most pedig egy nagy amerikai lap, a „New York Journal”, mely igaz, szenzációkban szokott dolgozni, azt jelenti Brüsszelből, ahol a lap tudósítója a hirt magától Girontól kapta, hogy Lujza hercegnő férjhez megy Guicciardini gróf külügyminiszterhez.

Az amerikai lap tudósítója meglátogatta Brüsszelben Giron, aki most fejezte be mérnöki tanulmányait. Arra a kérdésre, hogy levelezésben áll-e a hercegnővel, Giron így válaszolt:

— Egy ideig leveleztünk egymással, mintegy két évvel ezelőtt azonban a hercegnő utolsó levelében értesített, hogy a száz királyi családra való tekintettel nem szabad többé leveleznie velem.

Ugyanis leánykáját, Monika hercegnőt csak ezen feltétel alatt hagyták nála.

— De azért közvetve — folytatá Giron — pontosan értesültem a hercegnő dolgairól. Megtudtam azt is, hogy egy idő Guicciardini grófot látja gyakran házánál. Később a gróf külügyminiszter lett és Rómába költözött, de azért minden héten leutazik Flórencébe. Most meg a hercegnő környezetéből arról értesülök, hogy Guicciardini gróf megkérte Lujza hercegnő kezét. Lujza hercegnő kijelentette, hogy a maga részéről beleegezik a házasságba, de előbb egy a szüleiével, mint volt férjével bizonyos kérdéseket tisztába kell hoznia és csak azután nyilatkozhatik véglegesen.

— Giron — mint az amerikai lap írja — mindezeket a dolgokat egészen nyugodtan, de melankolikus hangon mondta el. Nem látszott rajta, mintha a dolog nagyon bánatná.

— Midőn az ismeretes kaland után elváltunk egymástól — mondá tovább Giron — akkor a hercegnő biztatott, hogy ne csüggedjek el, mert végül ugyanis egymáséi leszünk. Leveleiben is ezt hangoztatta, de úgy látszik, érzelmeit az idő megváltoztatta.

— La donna é mobile (Az asszony ingateg) — fejezte be szavait Giron bizonyos keserűséggel.

A sajtóiroda új főnöke.**Ifj. Abrányi Kornél kinevezése.**

— május 11.

(gr.) A mai nap kiválóan érdekes eseménye az, hogy **Wekerle** miniszterelnök a sajtóiroda főnökévé **ifj. Abrányi Kornélt** nevezte ki, miniszteri tanácsosi ranggal.

Az új kormány kinevezései általános, nagy meglepéssel találkoznak minden egyes esetben. Azokat rendkívül nagy tapintatosság jellemzi, mindegyik oly embert állítanak, a ki nem csak rátermett az állásra, de — mint ezen esetben — egyéniségének erejével ellensúlyozhatja mindazokat a hátrányokat, a melyek a helyről eltakarított darabont kreaturák emlékéhez oly szomorúan fűződnek.

Tudjuk, hogy a sajtóiroda főnöki állásában mennyi rosszat zuditott a nemzetre **Vérsi József**. Éppen ifj. Abrányi Kornél az, kinél ezen munkakör csak oly széles mederben fog mozogni, mint eddig mozgott, csak hogy ez jó irányban és a nemzetnek javára fog történni.

Ifjabb **Abrányi Kornélnak** úgy magán, mint politikai jelleme, kiváló irodalmi és publicisztikai működése kezkeskednek arról, hogy ezen kinevezéssel igazán magas színvonalra fog emelkedni a sajtóiroda vezetése. A bel- és külföld **Abrányi** révén nem csak helyes, igaz és a nemzet érdekeinek megfelelő információkat fog nyerni, de *eszméket* is.

Ez a kinevezés — a mely **Wekerle** híres emberismeretét és tapintatos voltát újfent igazolja — általános elismerésre számíthat nem csupán a hírlapirodalmi körökben, de mindentűn, a hol az állás rendkívül nagy fontosságát, betöltésének nehézségeit kellően ösmerik.

Klotild (meglepetten nézi a férfi nyugtalanságát). Én azt elakartam magának mondani, mert... Én legalább azt hiszem... ha csak mindez nem az én rossz lelkiismeretem látománya volt?

Benkey (szétvonja a függönyöket s gépíleg ki tekinti). Sőtét van odakünn, az ember semmit se lát. De mi jut eszembe? Ha csakugyan magándetektív lett volna, akit az ura bérelt fel... akkor...

Klotild (Mindjobban elesodálkozik). Akkor?

Benkey (elsápad). Akkor egyenesen a kaszinóba rohant, hogy az urának mindent elmondjon...

Klotild (mereven nézi): De mi baja lett egyszerre?

Benkey (egészen kitör rajta a félelem): Ondhatom szép mulatságnak ígérkezik... Természetesen a tisztelt férje egyenesen lecsap ránk, s amilyen vadállat... se szó, se beszéd... — lelő bennünket. (Az ajtóhoz rohan s kétszer is ráfordítja a kulcsot a zárra.)

Klotild (Ideges kacagásba tör ki.): De barátom... hisz maga meg van rémülve...

Benkey (erőltetett nyugalommal): Ah! cseppet sem... Miért is volnék! De látja édes Klotild nincs kizárva a lehetősége annak, hogy ez valóban így van, ahogy elmondta és örült ostobaság volna így belerohanai a saját vesztünkbe... (Odaül Klotild mellé s reszketeg kézzel kapcsolja be azt az egyik kaptatót, amelyeket imént sikerült kinyitnia). Tegyük fel, hogy csakugyan attól kell tar-

tanunk... hogy az csakugyan magándetektív volt... akkor... én úgy hiszem — az okosabbnak engedni kell... ki kell a baj elől térni... Nem várhatjuk be amíg... Lássuk csak... Nincs egy félórja se, hogy ide jött... még talán nem késő... Halasszuk el ezt az édes tété-a tété-et más korra... Holnap, vagy holnaputánra. — Minderesetre akkorra, amikor az az átkozott magándetektív nem fogja kísérni... Várni fogom... De ma! Ez kész örütség volna. (Lázás sietséggel nyújtja át kalapját, keztyűit.)

Klotild (Megzavarodva áll föl és tétován igazítja hajára kalapját, aztán lassan felhuzza keztyűit is, mintha csak mulattatná a fiatal ember félelmét. Aztán fagyos mosolylyal és egykedvűen szól): Tökéletesen igaza van... (Indul az ajtó felé).

Benkey (kapkod, keresi kalapját és felöltőjét): Várjon! — Csak nem hagyhatom egyedül!

Klotild: Dehogy nem! Mire való volna... Hisz ez fokozná a veszélyt... Csak maradjon... Kitalálom magam is... (gyorsan kirohan az ajtón s futva halad le a lépcsőkön, mikor leér visszatekint s idegesen elkacagja magát). Csakugyan szót fogadott... Nem akarta fokozni a veszélyt! (Meggöngyösbőlten sóhajt fel): És ezért a emberért gyötöröttem annyi álmatlan éjszakán át!

Hulla a kutban.

Rejtélyes eset.

Az erdő titka.

(Saját tudósítónkól.)

— május 11.

Rejtélyes, sötét háttérű eset foglalkoztatja ma este óta a debreceni csendőrséget és vizsgálóbírósgot. Valami nem mindennapi a titokzatosság teljes homályába burkolt szenzáció, mely — talán — sohasem derül napfényre, melynek titkát az erdő rejtegeti, a csöndes, néma rejteteg, mely sok mindent rejteget, de hallgat némán mint a sir, rejtelmes susogása nem fed fel semmit.

Büntény, öngyilkosság, avagy szerencsétlenség esete forog e fenn? úgy lehet titok marad mindörökké, különös igazán ritkaság számba menő véletlen lenne az, ha a megejtendő nyomozás célra vezetne és világosság derülne a titokzatos esetre.

A késő esti órákban érkezett a jelentés a csendőrségre, hogy a nagyerdő Apafájának nevezett részén borzalmas leletre bukkantak. A környéken levő csordakutban, az elhagyatott tájakra vetődött pásztor emberek emberi holttestet, már teljesen oszlásnak indult hullát fedeztek fel.

A pásztorok vizet akartak meríteni jószágaiknak és meglepetve észlelték, hogy a kutból büzös szag árad ki, mikor pedig lemerítették a vedret emberi hullarészek, husdarabok kerültek felszínre, azzal a mélyből.

A dologgal — meglepetésükből magukhoz térve a jámbor emberek — nem sokat törődtek, hanem hogy hazakerültek az arra eső Berger-féle tanyára, azért csak elmesélték a tapasztaltakat. A tanyáról pedig többen kimentek az elmondottakról meggyőződni.

Aztán megpróbálták felhuzni valami módon a víz felszínén lebegő hullatömeget, mely mellett, amint felülről kivethető egy bot is uszkál, de nem sikerült, mert a kut nagyon mély.

Végül is jónak látták a csendőrséget értesíteni, honnan két járőr még az est folyamán kiment a helyszínére, a kik megállapítva az esetet konstatálták, hogy a holttesthez csak úgy lehet hozzájutni, ha a kutból a vizet kiszivattyúzzák. Ez irányban nyomban lépéseket tett a csendőrség a tűzoltóságnál, mely ma már — későre járván az idő — nem tehetett eleget a felhívásnak. Így a szivattyúzás csak holnap reggel történik meg Hoffmann vizsgálóbíró és dr. Isoó János törvényszéki orvosok jelenlétében.

NAPI HIREK.

Debrecen nyáron.

— május 11.

Közelednek a perzselő, égető napok, előkerülnek a szalagátók, a melegebb ruhák pedig a szekrényekbe, soké pedig még hűvösebb helyre a — zálogházba vándorolnak.

A kánikulának előszele már érzik, hűs, árnyékos hely után eped az ember.

A nagyerdei lombos tölgyek, viritó ákácok, lombos berkek csalogatva intgetnek.

Csak a kávéházak látogatottsága nem csökken, átformálódtak már a kávéházak is, ma holnap teljesen kiköltöznek az utcára, virággal díszített rekeszek közé.

Egész oázist képeznek ezek az apró díszítések a házak tömkelegében, hol, az ember kapva-kapkod egy kis levegő után s rettenetes kínlások közt a port nyelni kénytelen.

Elüldögélünk itt óraszámra, szüresöljük a málna hűsítő levét, fagyaltot, jeges kávé s más effélét élvezhetünk s ujság olvasás mellett eliramlik az idő.

A kaszinóbajárás már unalmas, a fulladt, füstös levegőből már ki, a szabadba vágyik az ember.

Az aszfalt égeti az ember talpát, a korzó poros és egészségtelen, így lassan-lassan elnéptelenedik a város s ki teheti, az kivágyik ebből a gyilkoló paráju, büzös levegőből.

A színészek is ide hagytak, elárvult a színház környéke, mely idáig oly népes volt s hangzatos volt a jó kedv és vidámságtól.

Mi marad tehát szórakozásul a városi népek?

Majd jön a circus, a tingli-tangli, nem maradunk árván, a nyárnak is megvan a maga öröme, lesz gondoskodva, hogy Debrecen mulasson s a pénz pedig — forogjon.

Napról-napra.

— május 11.

Szerkesztő ur, bár érte százszor
Közmegvetésnek adjon át,
Most, zsenge bimbópattanáskor
Elzengem a tavasz dalát.
Sugárittasan járnak-kelnek
Az emberek a földtekén.
A madarak is csicseregnek —
Itt a tavasz, itt már a fény!

Már zöld a fű és kék az ég is,
A korzó népes délután
S ha ön nekem nem hinne mégis,
Sétáljon az erdőn csupán:
Szerelmes vágygyal összebujva
Jár ott most a leány, legény —
Szerkesztő ur, ha mondom önnek,
Itt a tavasz, itt már a fény!

Szerkesztő ur, sejtje-e, hogy mi
Virágozik úton-úttélen?
Óh, megremeg-e szíve önnek
E röpke szóra: szerelem?
Rajzik-e még ezernyi álom
Szívének csöndes rejtekén?
Szerkesztő ur, én konstatálom,
Itt a tavasz, itt már a fény!

Szerkesztő ur, bár érte százszor,
Közmegvetésnek adjon át,
Hallgassa meg rügyfakadáskor
A tavasz első dalnokát.
És ne higgyen ön senkimásnak
E hazug, csalfa földtekén,
Csupán a szerelmes szíveknek —
Mert ez tavasz, az már a fény!

Jgricz.

— **Lelkészhallgatás.** A kistemplomban vasárnap a biharmegyei Nagyharsány község református polgárainak küldöttsége jelenik meg, hogy meghallgassák Percz István püspöki s. lelkészt, kit egyházukba lelkésznek akarnak választani. A kiváló tehetségű, fiatal lelkész megválasztása csaknem bizonyos.

— **A debreceni ev. ref. tanítónő képző intézet önképző köre** május 13-án d. u. 4 órakor tartja utolsó díszgyűlését. Az önképzőkör tisztviselői szívesen fogadják a szerény munkásságuk iránt érdeklődő közönséget. A műsor a következő: 1. Elnök a gyűlést megnyitja, 2. Domján Ilona ó. k. titkár jelentést tesz a tagok évi munkásságáról. 3. „Cinka Panna” írta Farkas Imre, szavalja Bodiczky Aranka II. tk. 4. A nő az „Ember tragédiája”-ban, írta és felolvassa Gulácsy Anna, az önképzőkör elnöke. 5. Magyar dalok Hegedűn előadja Papp Mária III. tk. 6. Részlet Arany János „Jóka ördögé”-ből, szavalja Könyves M. II. tk. 7. „Végig mentem az ormódi temetőn” . . . c. pályanyertes novelláját felolvassa Nagy Róza III. tk. 8. Esti dal: Subert, éneklő Sáfány Ida III. tk., zongorán kíséri Uher Amadil V. fb. o. n. 9. „Harminc pénz” írta Szász Béla, szavalja Vass Rózsa IV. tk. n.

— Ujabb vendéglő a nagyerdőben.

Horváth János és Bartha Mihály debreceni lakosok kérvényt intéztek a városi tanácshoz, hogy engedje meg nekik, miszerint a nagyerdő tulsó végénél vendéglőt létesítsenek. A tanács mai ülésén foglalkozott a kérelemmel s a tervet elfogadhatónak is találta, de csak akkor, ha a Vigadó mostani bérlőjének a szerződése lejár, mivel a mostani szerződés szerint másnak vendéglő létesítésére engedély nem adható. Ugy értesülünk, hogy a kérvényezők Németh András bérlővel tárgyalásokba bocsátkoznak e válogásban egészséges, szép terv megvalósítása dolgában.

— **Dóczy majális.** Városunk közszertében álló leányiskolájának növendékei ez évben is megtartják szokásos majálisukat f. évi május hó 18-án. Pénteken délután vonulnak ki az összes növendékek külön vonaton a Nagyerdőre, hol a tavasznak örülve, játékkal töltik a délutánt. 5 órakor a Dobos pavillonban megkezdődik a tánc, előbb a kisebb növendékek számára, majd este a nagyoknak. — Ezen a népszerű majálison városunk színe java ott szokott lenni, nem csak a szülők és rokonok, de mind azon nemeslelkű emberbarátok, kik az ifjak és gyermekek örömeiben nemes gyönyörűséget óhajtanak szerezni maguknak. Egy félezerényi kedves leánysereg — mind megannyi magyar tulipán — várja izgatottan a nagynapot: készítik a nemzeti szín pántlikát, a Magyarfiuk meg már is gyantáznak a ropogós tánchoz, az első tavaszi ünnepélyre.

— **Apponyi Debrecenben.** A tornaszövetség e hó 27-ikén országos tornaversenye nagy ünnepek között fog lefolyni. Az országos verseny rendezőinek hő óhajta volt, hogy az ünnepeken gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter is jelenjen meg s evvel is emelje az országos ünnep színvonalát. A magyar tornaszövetség és a debreceni tornaegylet képviselőitében csütörtök délután gróf Teleki Sándor tornaszövetségi elnök vezetésével Demény Károly postaigazgató, Czölder János főfelügyelő, Bolla Mihály és dr. Andor Endre a szövetség részéről, Dobiéky Sándor magyar védőegyesületi igazgató és Lestyán Adorján kir. közjegyző a debreceni tornaegylet részéről tisztelegtek a vallás- és közoktatásügyi miniszternél s fölkérték, hogy a május 27-iki országos torna-ünnepre jöjjen le Debrecenbe. Apponyi a küldöttséget igen kegyesen fogadta. Kérdezősködött a küldöttség tagjaitól a versenyre vonatkozólag. Végül örömet fejezte ki a felett, hogy az országos torna-ünnep meghívták s megígérte, hogy a verseny napjára Debrecenbe jön annál is inkább, mert az alföld a metropolisát még nem ismeri. Apponyi jövetelének hírére Debrecenben nagy örömmel fogadták és fogadtatására máris készülnek. A fo-

gadtatása fényes lesz. Olyan, aminő a kiváló politikust, a magyar kultúra egyik lánglélkű harcosát, az alkotmányos kormány kiváló, nagy tehetségű tagját megilleti. Nemcsak az a sok ezer ifju, akik a debreceni országos tornaversenyre Debrecenbe jönnek, hanem Debrecen polgársága is óriási számmal vonul eléje, hogy az alkotmányos kormány tagjára kedvessé és emlékezetessé tegye azt a napot, amelyet először tölt a vendégszeretetéről ország-világ előtt híres Debrecenben.

— **Az országos tornaverseny** fogadó és elszállásoló bizottsága e hó 12 napján szombaton délután 5 órakor a városház (emelet) 26-ik számú szobájában gyűlést tart.

— **Hoffmann vizsgálóbíró** finevezése. Egyik reggeli lapársuuk tudósítása nyomán értesülünk arról a bizonyára széleskörben rokonszenvet keltő hírről, hogy Hoffmann József vizsgálóbíró, a törvényszéki bírói kar érdemes tagját legközelebb elöljéltetik. Polónyi igazságügyminiszter több ítéletábrái kinevezést terjesztett a minisztertanács elé, s a kinevezendő táblabírák között van Hoffmann József a debreceni kir. törvényszéki vizsgálóbírája is. A hírt — bár tudomásunk szerint eddig nem nyert megerősítést — a magunk részéről is a legnagyobb készséggel és örömmel adjuk közre. Hoffmann József a bírói kar egyik legértékesebb tagja, hivatásában igazságos érzelmű, egyenes jellemű, korrekt egyéniség, aki már régen rászolgált az elismerés mellett érdemei jutalmazására is. Láttuk és meggyőződünk arról az abszolutisztikus korszak alatt tanúsított magatartásából, a mikor a bírói függetlenségi és pártatlanság különösen megkívántatott. Várady kir. ügyész ur a darabont kormány vitéz csatlósa sok mindenre vete-medett volna még apró csinytevésein kívül, ha nem lett volna, aki sakkba tartsa és ellensúlyozza felháborító akarnokságában a jeles férfit.

— **O. M. K. E.** A kerületi egylet a Kereskedelmi Csarnok üléstermében e hó 12-én délután 5 órakor választmányi ülését tartja. Tárgy: Évi jelentés és a közgyűlés előkészítése.

— **Karap Ferenc.** Debrecen városát közeli érdeklő gyászbeszéd hírével vesszük. A magyar jogászvilágnak kiváló tagja, Karap Ferenc költözött el tegnap az élők sorából. Karap Ferenc főrendiházi tag, nyugalmazott budapesti királyi ítéletábrái tanácselnök, esütörtökön délután, életének 86-ik évében, hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. Az öreg ur régóta szenvedett már ütőer elmeszesedésben s régi bajához az e hó harmadikáról negyedikére virradó éjjel orbáncot kapott, amely néhány nap alatt megölte. Két nap óta teljesen eszméletlenül volt s esütörtökön délután egy órakor csendesen kisenvedett. Holttestét az elhunytak Üllői-ut 19. szám alatti lakásán díszes ravatalra helyezték. A temetés innen megy végbe 12-én, szombaton délután négy órakor az ev. ref. egyház szertartásai szerint s a halottat a budai németvölgyi temetőben helyezik örök nyugalomra, ahová tavaly fivérével, Karap Móricot is temették. Elhunytát nővérén kívül, aki Kovács Ferenc királyi tanácsos, losonci királyi közjegyző felesége, nagy és előkelő rokonság gyászolja. Az elhunyt 1820-ban

született Hajduböszörményben, régi nemesi családból. Atyja Karap Sándor, debreceni váltótörvényszéki elnök volt és jómódu földbirtokos. A jogot elvégezte s a bírói pályára lépett. Előbb a vidéken, majd a fővárosban, a királyi táblánál működött. A hetvenes évek óta a kereskedelmi és váltótanács elnöke volt. Az igazságügyminiszteri tárcát több ízben felajánlották neki, de nem tudták rábírní, hogy elfogadja. Fabinyi Teofil igazságügyminisztereskedeése idejében a szeméi annyira meggyengültek, hogy e miatt nyugalomba vonult s ekkor nevezte ki a király főrenddé. A dunamelléki ev. ref. egyház presbiteriuma, amelynek Karap Ferenc tanácsbírája volt, testületileg vesz részt a temetésen.

— **Hibaigazítás.** Ma reggel megjelent számunk „Nők hazafias mozgalma” című vezércikkében nő estélye helyett olvasandó nő-osztálya.

— **Fogházás** korteskodésból. A békéscsabai választásnak sok derűs epizódja volt. A két párt vezérkolompósai mindmennyi furfangos paraszt, a legkormönfonabb kortesfogásokat vitték harcba jelöltjük érdekében. Az Achim-párt egyik főkortesének új ötlete támad a választás előestélyén.

— A Bakos-párti orvost, azt az ügyes Wallfisch doktort minden áron el kell távolítani a választás napján, — mondotta az Achimék tanyáján.

— De hogyan, hogyan? — töprengtek a hívek.

— Épen ezt akarom elmondani. Ide hallgasanak. Felfogadtam harminc embert, akiknek az lesz a dolguk, hogy holnap hajnali négy órakor bekötözött arccal menjenek el a doktorhoz. Ott aztán sorra kihuzatják a fogukat. Harminc embernek, ha egyre csak harminc fogat számítunk, van 600 foga. Eltart a fogházás késő estélig s így a veszedelmes doktor ki se bujhat a házából.

— Aztán bolondok azok az emberek, hogy kihuzatják a fogukat? — kérdezte valaki.

— Tisztesseges fájdalomdíjat kapnak. Tíz forintot.

Nagyon tetszett az ötlet. Csakhogy később egy kis baj támadt a műpáciensekkel. Kijelentették, hogy fejéknél tíz pengőért nem fogtalanítják meg magukat. Nosza, szorongatni kezdték a jelöltet, hogy áldozzon valamivel többet, de Achim rávágott a lapos bukszájára s azt mondta, hogy egy garassal se adhat többet. A dolognak az lett a vége, hogy a fölfogadott legények sztrájkba léptek és Wallfisch dr. vigan korteskedett Bakos Máttyás mellett. Választás után, amely Achim győzelmével végződött, elmondták neki a kortes-históriát.

— Szívesen megteszem, akár ingyen is. Csak jöjjenek mennél többen azok az Achim-pártiak!

— **Népességi statisztika.** Az országos statisztikai hivatal most közzétett adatai szerint 1906. március hónapjában kedvezőbb volt az ország népesedése, mint a múlt év megfelelő idejében, bár a javulás csak lát-szólagos, mert a házasságkötések számában nagy a visszaesés s a kivándorlás is növekedett. 1906. március hónapjában 67.934 gyermek született élve a magyar birodalomban, az elhaltak száma pedig 48.024-re rugott, a természetes szaporodás tehát 19.910 volt. Legtöbb születés történt aránylag a Tisza balpartján (ezerre 407), legkevesebb a Duna jobb partján (300). A halálozás aránya a Tisza balpartján (2.70) volt a legnagyobb, míg a legkevesebb arányszámot e tekintetben a Tisza jobb partja (2.06) tünteti fel. Az idén márciusban 5.732 pár kötött házasságot a magyar birodalomban. Keresztény-zsidó házasság 34 volt e hónapban s ezek közül 12-ben a nőlegény, 12-ben pedig a menyasszony tartozott a zsidó felekezethez. — Az utlevélstatisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a szűkebb értelemben vett Magyarországon márciusban 26.257 utlevelet váltottak, 19.888 at kivándorlásra, 6.369 et egyéb célból.

— **Fölmentett kivándorlási biztos.** Félhivatalosan jelentik, hogy Boross Samut a volt haladópart titkárát, akit szolgálatsi elismerésül Kristóffy nevezett ki miniszteri titkári ranggal kivándorlási felügyelővé, ma gróf Andrássy Gyula belügyminiszter fölmentette állásától.

— **Köszönet nyilvánítás.** Lovag Kerpely Kálmán gazdasági akadémiai tanár ur, a részére bírói tárgyalás alkalmával megállapított 30 korona szakértői díjat a siket némák részére adományozta, mely kegyes s követésre méltó például szolgáló adomány-ért fogadja a szerencsétlen siketnémák nevében hálás köszönetemet. Most 19 siketnémát tartunk, ruházunk és tanítatunk tisztán a társadalom adományaiból, számuk jövőre 54-re szaporodik s így minden adomány igen becses, mert ezer gondot okoz, hogy az évi 12000 korona költséget honnan teremtsük elő, miért is a siketnémák helybeli iskolájának támogatására e város és vidéke minden nemes szívű lakosát ez alkalmal is felkérem. — *Oláh Károly* tanácsnok.

— **Késelés a fővárosban.** Budapestről jelentik: A Nádor-utca 38. számú háza előtt ma reggel két hentesegéd! Milotinovics József és Bálint István összeverekedtek. Milotinovics a verekedés hevében kést rántott s életveszedelmes sebet ejtett vele Bálint mellén. A mérőnylőt letartóztatták, áldozatát pedig a Rókus-kórházban ápolják. — Ujpesten, az Árpád utca 78. számú vendéglőben is volt ma véres verekedés. Két cigánymuzsikus, Lakatos Gyula és Vizvári Kálmán verekedtek össze. Vizvári életveszedelmes sebet ejtett késével Lakatos, akit a rendőrség letartóztattott. Vizvárit a gróf Károlyi-kórházban ápolják.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban.

x **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételnek Skhwaitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. *Ara* csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcz* Ferenc gyógyszer-tárában, Piac-utcán.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Egy betörőbanda letartóztatása.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, május 11.

Múlt hó 17-én Annavölgyben, az Anna-völgyi Köszénbánya Résztársaság kárára vakmerő betörés. követtek el ismeretlen tettesek. Felkörték a társaság irodahelyiségének ajtaját és kifurták a Wertheim-szekrényt, amelyből tízenyoleczer koronán felüli összeget loptak el. A nyomozás, amelyet pedig fokozott erővel vittek a tettesek kézrekerítésére, eredménytelen maradt.

Tegnapelőtt egy munkásember jelentkezett a budapesti főkapitányságon s annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a betörést Annavölgyön lakó sógora, Szenes József harminckét esztendőes bánya munkás követte el, aki — senkisémet tudja reiből — az utóbbi időben feltűnően költekezik s földet is vásárolt. A főkapitányság Beck detektiv vezetésével több polgári rendőrt küldött Annavölgybe, Beck ellátogatott Szeneshez s marhakupeces mondva magát, kifürkészte, hogy ez a betörés napja óta folyt időben több tehenet és sertést vásárolt é egy harmincholdas földesekét is szerzett magának. Mikor erről meggyőződött, ma

gáboz vette a falu jegyzőjét és detektív társait s váratlanul betoppant újra Szeneshez. Ez körömszakadtáig tagadott s akkor sem ijedt meg, mikor bejelentették neki, hogy át fogják kutatni a házat. Mindent fölforgattak, egyetlen zugot sem hagytak érintetlenül, sehol semmi.

Már éppen abba akarták hagyni a kutatást, mikor Beck kiadta az utasítást:

— At kell kutatni a sertésólt!

Szenes ekkor elsápadt, aztán elébe állt a detektíveknek.

— Látom már — mondta — hogy úgy sem menekülhetek. Bevallom hát, hogy a betörést én követtem el s hogy a maradék pénz egy része a sertésólt fölötti padláson van, másik részét pedig a tükör lapja alá rejtettem.

A pénzt, összesen tizenhét ezer koronát a mondott helyeken tényleg megtalálták. Szenes ekkor letartóztatták, de letartóztatták Szenes apósát, Lovász István 46 éves földmivest és feleségét, Lovász Mária is, akik tudtak Szenes bűnéről. — Mindhármukat a komáromi ügyészség fogházába vitték.

Mende-mondák.

A nevek kihagyásával mondjuk el ezt a históriát, pedig megtörtént valóság. Vagy tán éppen ezért jobb lesz elhallgatni a nevek.

X. vendéglős, akiről tudva van, hogy nem nagy figyelmet fordít a vendégeire, panaszkodik egy nála söröző jóismerősének, hogy nem nagyon isszák a sörét, adjon hát neki valami jó tanácsot, hogy nagyobb legyen a fogyasztás.

A jóismerős fejében pokoli gondolat villant meg.

— En adok magának egy jó tanácsot, magam is sokat kezelem söröt, hát értek is hozzá s ha betartja, akkor bizonyos, hogy több söre fog elfogyni. De ingyen nem tanácsolok semmit. Adjon öt pengőt s azonnal meg fogja tudni. Megjegyzem, hogy semmiféle ártalmassá szert nem ajánlok s kötelem magam, hogy a pénzt azonnal visszadom, ha a tanácsom nem helyes.

A vendéglős — ösztönözve attól, hogy a titkot ily olcsó áron megtudja — ki dukkolt az ötöst s a másik hamarosan zsebre vágta.

— No, igazán érdekel a dolog, hát ki vele!

A jóismerős pedig kegyetlen flegmával illetően tanácsot adott a titkos Gambriusnak:

— Ha azt akarja, hogy több fogyjon a söréből, hát akkor ne félpobárral adjon, hanem töltesse meg tisztességesen a poharakat.

Azóta a két ember haragban van egymással.

Egyik vadász barátunk, aki — mint minden vadász — nagyokat szokott olykor lódítani, medvevadászaton volt s ámuló hallgatóinak így adta le egy kalandját.

— Amint ott állottam lesben az erdő szélén, szembe jön velem egy óriási, bozontos mackó. Hirtelenében előrántom lankasztermet s rádúplázok. Sohasem hibázom el a célt, most se hibáztam, volna, de a puska csütörtököt mondott, vagy tudj Isten mi lelta, szóval nem találtam a medve pedig már előttem állott s átkarolni készült. Körülnézek. Körülöttem senki! Itt állok a halál torkában! Egy pillanattal gondolkozom: vajjon mi történhetett fegyveremmel, melybe minden reményességemet vetettem. Utolsó kétségbeesésemben belenézek a csőreibe s akkor látom, hogy már indul mindkét csőből kifelé a golyó. Egy rémes pillanat még

s aztán ráfogtam a medvére a fegyvert. A hatalmas állat holtan rogyott össze.

Nem most, de az ősszel történt.

Egy bizalomgerjesztő arcú uriember csendesen sétálgat a vasút felé. Észreveszi egy erősen sasorru, mozgékony, vállalkozószellemű másik ur és kérde tőle:

— Nem lenne-e szüksége uraságnak télire fára?

A sétáló ur egészen flegmatikusán, de csöppet se visszautasítólag felel:

— Hogy a csodába ne lenne. Van bizony, még pedig meglehetősen tömegre.

— Ajánlhatnám uraságnak a faraktáramat, kitűnő cser-, vagy bükkfát szállíthatok.

— Én bükkfát szoktam használni.

— Ó, az kérem sokkal többet is ér. Legyen szerencsém a faraktárban, megmutathatom az enyéimet, elsőrendű minőség, mondhatom és egészen olcsó.

— Kérem, ha úgy tetszik, megnézhetem. Az üzletember a sétáló urat raktárába cipeli és szapora gyorsasággal magyarázgat neki. Aztán egészen tiszteletteljesen megjegyzi, hogy ő a fa méterét házhoz szállítva öt koronáért adja. Végül kérde:

— Mennyi fára van szüksége uraságnak?

— Ugy negyven-negyvenöt méterre van szükségem telenkint. Ah, igen, házhoz szállítva mennyiért adja?

— Öt korona, instállom. Szolgálhatok?

— Helyes Tehát akkor szállítson nekem öt koronájával negyven méter fát.

A faárus lázasan jegyez.

— Igenis, kérem alásan, negyven méter. Hova parancsolja, hol lakik uraságod? (Budapest, Váci körút 15. szám alatt.)

A faraktáros egyet pördül a sarkán s két másodperc múlva minden szó nélkül láthatatlanná válik.

TAVIRAYOK.

Általános sztrájk Nápolyban.

Nápoly, május 11. A munkáskamara tegnap este 24 órára az általános sztrájkot proklamálta.

Zavargások Rómában.

Róma, május 11. Egyes jelentéktelen összetűzéseket leszámítva, este ismét helyreállott a rend. A város képe rendes. A színházak és a kávéházak nyitva vannak.

A Duma ülése.

Pétervár, május 11. Frisch államtitkár javaslatára Muroncz moszkvai tanárt választják elnökké. A képviselők a választást nagy tetszéssel fogadták. Elnök lelkes ovációk közepette elfoglalja elnöki székét.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 11.

Buzakinálat és vételkedv jó. Tartott irányzat mellett 35,000 métermázsa került forgalomba, kezdetben néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő: borus.

Buza áprilisra	16.06—08.
Buza májusra	16.46—48.
„ októberre	—
Rozs áprilisra	13.30—40.
„ májusra	18.50—60.
Zab áprilisra	13.20—22.
„ októberre	13.58—60.
Tengeri májusra	13.74—76.
„ júliusra	—
Repe augusztusra	27.80—28.

Szerkesztői-posta.

Z. A. Sohse tessék beszüntetni a küldeményeket! Mi néhány bevált tehetségű munkatársunktól szeretünk minél többet közölni, így az Ön verseit is mindig szívesen vesszük! Egy héten hétköznap, máshéten vasárnap igen szívesen hozzuk!

Ginevra. „Beküldetett“ (vagy „A közönség köréből“) a hirlapnak az a rovata, a melyben a közönség részéről beküldött tudósításokat közli s a melyekért az erkölcsi felelősséget nem vállalja el olvasóival szemben. Törvény értelmében a szerkesztő ilyenmü közlésekért is felelős; ha azonban a beküldő nevével vannak ellátva, akkor az esetleg sértő tartalomért az érintett fél csak a beküldött cikk szerzője ellen emelhet vádat.

Diák. A nép — ez a pompás nyelvész — bizony megtalálta a fonográf jó magyar elnevezését is. Nálunk danológép-nek nevezgetik.

Tavaszi idény.

Építkezéshez: **vasgerendák, porcellan és vaskályhák, konyhák.** Építkezési vasalások. **Méhészeti cikkek és szerszámok, minden iparághoz, fürdő kádak, jégszekrények, vasbutorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszerelések, kerti padok és butorok, Minimax tüztöltő készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek való tuskés sodrony és sodrony fonat.**

Toth Gyula

vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

Csakis

Hölgyeket

érdekel!

Megnyilt

F O D O R A.

finom női szalonüzlete

Piac-utca 42. sz.

Lamprecht palota,
az udvarban jobbra.

Képviseli

Budapest

legelőkelőbb egyes cégeit, ugymint:

Neuman László szövetárúházát,

Fischer Simon selyem árúházát.

Herczeg és Garai blúz és angol kosztüm árúházát,

Fehér József boni és házi ipar, menyasszonyi,
férfi és gyermek kelengye különlegességek készítőjét.

A fentnevezett előkelő pesti cégektől
mesebeli szép tavaszi és nyári ujdonságaim vannak raktáron, ezenkívül a megnevezett cégek teljes nagy raktáruknak az óriási nagy mintagyűjteményeikkel rendelkezem — így a t. hölgyközönségnek kimondhatatlan nagy választék áll mindenben rendelkezésre, egybekötve kényelmükre is, mivel egy levelezőlapon való értesítés folytán bárhova, vidékre is, a teljes kollekciókkal és az összes modellekkel személyesen elmegyek.

Különféle finom bluzok
és fehéreneműek minden
méret után is készülnek

Naponta érkeznek

le Budapestről

ÚJ MODELLEK!

Magyar Allam Vasutak
menetrendje
1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Újhely Kassa f	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	18
B.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	34
m. á. vasúttól	d. u.	4	47
vásártérről —	este	7	—
m. á. vasúttól	este	7	07
vásártérről —	este	7	—
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányigy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Újhely — Szerencs	d. e.	11	31
vásártérre —	reggel	7	33
m. á. vasúttól —	d. e.	7	40
vásártérre —	este	6	22
m. á. vasúttól —	este	6	28
vásártérre —	d. u.	8	29
m. á. vasúttól —	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúttól —	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől m. á. v.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	3	18

„Kölcsey“ kávéház

Csapó-utca 52. szám alatt,
Kedden, 1906. május hó 8-án,

ÜNNEPÉLYESEN
megnyilt.

A legkényelmesebb berendezésű helyiségek
a legkellemesebb szórakozó helyül szolgál-
nának.

REMEK NYÁRI FEDETT KERT.

Modern billiard asztalok.
Kuglizó pálya az udvarban

A legolcsóbb kávéházi és vendéglői árak
ról legpontosabb és legjobb kiszolgálás
mellét kezkesedik a

Kölcsey kávéház

240-3-2. tulajdonosa

Szinetár Sámuel.

KISS

szerencsése

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekisérle-
tet nem tett az osztálysorsjátékban,
vegyen egy szerencsesorsjegyet

KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban
eredménye nem volt, tegyen kísérletet

KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sors-
játékban nagyobb nyereményeket

K I S S bankházában.

Az eddigi húzásoknál szerencsénk
volt már számos nagy nyereményen
kívül háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1,800.000

a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 2,200.000
4 sorsjegyre

kor igen tisztelt vevőinknek kifizetni.
Minden egyes húzás után közzé-
teszük a legnagyobb budapesti hírlapok-
ban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét,
ugy, hogy mindenki meggyőződhetik,
miszerint a mi t. vevőinknek külön-
sen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények azonnal kifizettnek.

Kisérlelje meg szerencsését
KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

A XVIII. sorsjáték I-ső osztályának
húzása f. é. május 23. és 25. lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad K 150 | Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed „3 — | Egy egész . 12 „

Kiss Karoly és Tsa

a magyar királyi szabadalmazott
osztálysorsjáték főelárésító helye

Központi iroda Budapestben:
IV., Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Fiók üzletek:

VI., Váci-körut 5. szám.

VII., Erzsébet körut 22. szám.

VIII., József körut 78. szám.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági lakóháza között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolttatván: e házhelyek mérségtelt áron s igen kedvező részlet zetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

László Zsigmond

**Állatorvosi
rendelő irodája**

Deák Ferencz-u. 14 sz. I. em.

Elfogad: lépfene, sercegő úszók, sertés orbánc elleni oltásokat.

NYAVALYATÓRÉS!

Ei nyavalyatörés, göros és más ideges állapotba szered, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható: szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

Csikes Ernő férfi szabó

DEBRECEN, Főtér 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindenféle egyenruhák a legújabb divat szerint készítettnek. — Dus raktár bel és külföldi szövetekből.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl ●

A tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi esokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek ugy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyagobb pontosággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállíttatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.

Debreceni Vasöntöde és Géplakatosság
raktárhelye Péterfia 73. sz. (volt Bauer-gyár.) Telefon 467. sz.

Páratlan mintaraktár

hazai, legjobb gyártmányu gazdasági gépekben.

Kiváló hazai- és külföldi különlegességek

tejgazdasági, szőlészeti, borászati- és háztartási gépekben.

Mc. Cormick amerikai gépgyártársaság képviselője

aratógépek, acél lókápak, fűkaszálók, szénagyűjtők, zöldtakarmány aprítók tengeriszárítógépek és benzinmotorokban.

Saját gyártmányu, tökéletes, olcsó kútszivattyúk

vizfecskendők, kertibutorok, úthengerek, istálló szerelvények, építkezési- és csatornázási vastárgyak.

Vaskályhák, kályhakelések és diszöntvények.

A raktár megtekintésére érdeklődők szivesen láttatnak!

273-10-5.

NB. A hadházi utcai gyártelep (Telefon 46. sz.) Végez minden géplakatos, kazán és műkovácsmunkát; gazdasági gépek szakszerű jutányos javítását; itatóvályúk, vasszerkezetek, kertrácszat készítését, stb.

Megkezdődött**a nagy Pünkösdi vásár**

ár leszállítással

Női kalapokban, Leány- és fiu ruhákban

Női confectióban

Rózsa Ignacz Kistemplombazár.

Blousok és pongyolák félárban.